

Wymagania edukacyjne z **geografii** dla **klasy VIII szkoły podstawowej**
uwzględniające zmiany w **podstawie programowej z 2024 r.**
Opracowała: **Monika Magiera**

WYMAGANIA NA OCENĘ ŚRÓDROCZNĄ:

ocena celująca:

UCZEŃ: ocenia możliwość zapobiegania skutkom tornad i cyklonów tropikalnych, ocenia skuteczność różnych sposobów zapobiegania tragicznym skutkom trzęsień ziemi, erupcji wulkanów i tsunami, wskazuje na mapie świata ważne krainy geograficzne, spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem, wykonuje zadania, wyszukuje dodatkowe informacje i ciekawostki, rozwiązuje zadania problemowe, nietypowe

Wymagania na poziomie podstawowym (ocena dopuszczająca i dostateczna)

UCZEŃ: wskazuje na mapie umowną granicę między Europą a Azją, odczytuje współrzędne geograficzne skrajnych punktów Azji, oblicza rozciągłość południkową Azji, opisuje na podstawie klimatogramu roczny przebieg temperatury i powietrza w klimacie zwrotnikowym monsunowym, wyjaśnia dlaczego ryż jest podstawą wyżywienia w Azji, porównuje warunki klimatyczne w klimacie zwrotnikowym suchym i monsunowym, wyjaśnia różnice w wilgotności powietrza między monsunem letnim i zimowym, wyjaśnia w jaki sposób dochodzi do powstawania trzęsień ziemi, podaje definicję tsunami, wskazuje na mapie obszar określany jako pacyficzny pierścień ognia, opisuje na podstawie mapy rozmieszczenie płyt litosfery, wyjaśnia związek między przebiegiem granic płyt litosfery a występowaniem rowów tektonicznych, wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami, opisuje na podstawie mapy położenie Japonii, wymienia grupy produktów wytwarzanych w Japonii, uzasadnia, że Japonia jest jedną z najpotężniejszych i najnowocześniejszych gospodarek świata, opisuje na podstawie mapy zróżnicowanie przestrzenne gęstości zaludnienia w Chinach, podaje najważniejsze czynniki rozmieszczenia ludności w Chinach, wymienia kierunki rozwoju gospodarczego Chin, opisuje na podstawie mapy zróżnicowanie rozwoju gospodarczego Indii, opisuje zmiany liczby ludności w Indiach, podaje przykłady czynników ułatwiających i utrudniających rozwój społeczno-gospodarczy Indii, dokonuje charakterystyki wybranych przemian gospodarczych w Indiach, wskazuje na mapie miejsca konfliktów na Bliskim Wschodzie, podaje cechy odróżniające region Bliskiego Wschodu od innych regionów świata, wymienia cechy Islamu, opisuje rozmieszczenie złóż ropy naftowej na Bliskim Wschodzie, wyjaśnia znaczenie zasobów ropy dla gospodarek państw, wymienia elementy charakterystyczne środowiska przyrodniczego Afryki, nazywa główne masy powietrza i typy opadów w Afryce, wymienia strefy klimatyczno-roślinne w Afryce, wskazuje rejony obfitych opadów i susz w Afryce, podaje definicje: Sahel, nomadowie, pustynnie, wskazuje na mapie rejon Sahelu i określa jego warunki przyrodnicze, pokazuje Kenię na mapie, wymienia walory turystyczne i przyrodnicze Kenii, wymienia nazwy roślin uprawnych Afryki, wymienia sposoby gospodarowania, określa wartości przyrostu naturalnego w Afryce, przedstawia główne problemy Afryki, wskazuje regiony głodu i niedożywienia w Afryce, wymienia główne surowce mineralne występujące w Afryce, wskazuje regiony słabiej i lepiej rozwinięte gospodarczo.

Wymagania na poziomie ponadpodstawowym (**ocena dobra i bardzo dobra**)

UCZEŃ: podaje przykłady skrajnych wartości zjawisk geograficznych w Azji np. dot. klimatu, sieci rzecznej, PKB itp., uzasadnia na podstawie map, że Azja jest obszarem wielkich kontrastów geograficznych, wyjaśnia zróżnicowanie rozmieszczenia ludności w Azji, podaje przyczyny zróżnicowania gospodarczego państw Azji, proponuje działania zmierzające do ograniczenia ubóstwa w najbiedniejszych krajach Azji, wyjaśnia mechanizm powstawania monsunu letniego i zimowego, opisuje zastosowanie ryżu w życiu codziennym mieszkańców Azji, wykazuje związek między cechami klimatu monsunowego a rytmem upraw, wyjaśnia prawidłowości w rozmieszczeniu zjawisk sejsmicznych i wulkanicznych w odniesieniu do płyt litosfery, wymienia negatywny wpływ trzęsień ziemi i tsunami na życie człowieka, opisuje sposoby zapobiegania tragicznym skutkom trzęsień ziemi i tsunami, podaje podstawowe zasady zachowania podczas wystąpienia trzęsień ziemi, analizuje możliwość przewidywania niebezpiecznych zjawisk sejsmicznych, opisuje warunki przyrodnicze, historyczne i kulturowe Japonii, ocenia wpływ warunków przyrodniczych i społeczno-kulturowych na rozwój gospodarczy Japonii, wymienia problemy mieszkańców Japonii związane z pogonią za sukcesem, wymienia główne kierunki rozwoju gospodarczego Chin w XXI w., wymienia i wyjaśnia dawne i obecne wyzwania demograficzne Chin, prognozuje zmianę roli i znaczenia Chin w światowej gospodarce i polityce, wyjaśnia wyjątkowość struktury społecznej w Indiach, wskazuje kierunki rozwoju społecznego Indii, które mogą mieć wpływ na rozwój gospodarczy w przyszłości, wymienia czynniki rozwoju gospodarczego Indii, wykazuje wieloaspektowość konfliktów na Bliskim Wschodzie, dokonuje charakterystyki kultury Bliskiego Wschodu z uwzględnieniem struktury religijnej, przedstawia główne cechy krajobrazów Afryki, nazywa i wskazuje na mapie krainy w Afryce, charakteryzuje wyjątkowe zjawiska przyrodnicze w Afryce, omawia cyrkulację mas powietrza w strefie międzyzwrotnikowej, wyjaśnia zależności między strefami klimatycznymi i roślinnymi w Afryce, wskazuje na mapie poszczególne strefy klimatyczno-roślinne, wymienia przyczyny pustynnienia, wskazuje sposoby gospodarowania w strefie Sahelu, wskazuje rodzaje turystyki realizowane w Kenii, wskazuje konsekwencje dla gospodarki i środowiska związane z rozwojem turystyki Kenii, opisuje problemy rolnictwa Afryki, podaje przykłady pomocy międzynarodowej dla Afryki, analizuje przyczyny głodu i niedożywienia w Afryce, wskazuje dziedziny gospodarki mogące rozwijać się współcześnie w Afryce, omawia specyfikę gospodarki państw słabo i średnio rozwiniętych w Afryce, omawia uwarunkowania społeczne w Afryce.

WYMAGANIA NA OCENĘ ROCZNĄ: /obejmują także wymagania na ocenę śródroczną/

Wymagania na poziomie podstawowym (**ocena dopuszczająca i dostateczna**)

UCZEŃ: wskazuje na mapie główne jednostki Ameryki Północnej i Południowej, opisuje warunki naturalne Ameryki, wskazuje na mapie zasięg lasów i prerii w Kanadzie, wskazuje na mapie region występowania cyklonów tropikalnych, tornad i powodzi, wyjaśnia pojęcia: cyklon tropikalny, powódź, huragan, tornado, przedstawia konsekwencje katastrofalnych zjawisk przyrodniczych, charakteryzuje las równikowy, przedstawia znaczenie lasu równikowego dla Ziemi, wymienia nazwy grup, plemion rdzennej ludności Ameryki Północnej i Południowej, wskazuje regiony, gdzie nadal żyją plemiona nie podlegające cywilizacji, wymienia przyczyny zaniku rdzennej ludności obu Ameryk, wyjaśnia pojęcia: Indianin, Kreol, Metys, Mulat, rasizm, wskazuje wielkie miasta Ameryki Północnej i Południowej, definiuje pojęcia: urbanizacja, dzielnica nędzy, wskazuje na mapie megalopolis w

Stanach Zjednoczonych, wymienia problemy wielkich miast Ameryki Południowej, wyjaśnia pojęcie: technopolia, wymienia nowoczesne gałęzie przemysłu w Stanach Zjednoczonych, wymienia przyczyny marnowania żywności w Stanach Zjednoczonych, wymienia elementy środowiska przyrodniczego Australii i Oceanii wpływające na specyfikę tych obszarów, nazywa grupy ludności zamieszkujące Australię, wskazuje regiony koncentracji ludności w Australii i najważniejsze działy gospodarki, omawia przyczyny nierównomiernego rozmieszczenia ludności Australii, wyjaśnia pojęcia: Antarktyda, Antarktyka, Arktyka i wskazuje na mapie, podaje cechy środowiska przyrodniczego Antarktyki, wymienia stację badawczą funkcjonującą w Arktyce, opisuje badania jakie są prowadzone na stacjach polarnych.

Wymagania na poziomie ponadpodstawowym (**ocena dobra i bardzo dobra**)

UCZEŃ: charakteryzuje wody powierzchniowe Ameryki Północnej i Południowej, określa związki między poszczególnymi elementami środowiska przyrodniczego Ameryki Północnej i Południowej, wskazuje przyczyny przekształcenia prerii w obszary rolnicze, określa warunki niezbędne do uformowania się cyklonu tropikalnego, wymienia przyrodnicze skutki powodowane przez huragany, przedstawia zależność między działalnością człowieka a intensyfikacją zjawisk katastrofalnych, ocenia skalę zagrożeń jakie stwarzają kataklizmy naturalne w Stanach Zjednoczonych, przedstawia piętrowość roślinną lasu równikowego, wymienia przyczyny deforestacji Amazonii, przedstawia szanse i zagrożenia związane z kontynuacją obecnej polityki gospodarczej Brazylii, charakteryzuje zróżnicowanie etniczne społeczeństwa Ameryki Północnej i Południowej, przedstawia problemy rdzennej ludności obu Ameryk, wymienia i wskazuje na mapie państwa Ameryki, gdzie rdzenni mieszkańcy stanowią znaczny odsetek społeczeństwa, przedstawia historyczne zmiany sytuacji rdzennej ludności obu Ameryk, ocenia tendencje zmian w relacjach między ludnością rdzenną i napływową, podaje przyczyny i skutki urbanizacji pozornej, przedstawia cechy magalopolis, wyjaśnia wpływ warunków środowiska przyrodniczego na lokalizację miast w Ameryce Północnej i Południowej, opisuje warunki rozwoju nowoczesnych gałęzi przemysłu w Stanach Zjednoczonych, określa pozycję Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej, określa wpływ wielkich koncernów na gospodarkę Stanów Zjednoczonych, wyjaśnia genezę wysp Oceanii, charakteryzuje klimat oraz roślinność Australii i Oceanii, wymienia charakterystyczne zjawiska przyrodnicze w Australii, wyjaśnia jak położenie Australii wpływa na jej gospodarkę, omawia relacje między rdzennymi mieszkańcami Australii a przybyszami z Europy, charakteryzuje rolnictwo Australii, wyjaśnia przyczyny występowania specyficznych warunków środowiska przyrodniczego na obszarach podbiegunowych, opisuje działalność człowieka na obszarach podbiegunowych, wskazuje przyczyny zainteresowania człowieka obszarami polarnymi, opisuje warunki życia w polarnej stacji badawczej, przedstawia historię odkryć polarnych, ocenia znaczenie badań dla gospodarki i nauki.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów: sprawdziany po dziale, testy, kartkówki, odpowiedzi ustne, prace domowe i inne prace (np. prezentacje, doświadczenia, plakaty).

Uczniowie objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną mają dostosowane wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych zgodnie z zapisem w opinii z PPP. Szczegółowe warunki dostosowywania wymagań edukacyjnych są opracowywane dla każdego ucznia indywidualnie.

Warunki otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej, oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych

Uczeń może ubiegać się o ocenę wyższą niż przewidywana tylko wtedy, gdy:

- *Otrzymane przez niego oceny częściowe niejednoznacznie wskazują na konkretny poziom wiedzy, a zatem możliwe jest zakwalifikowanie jego umiejętności zarówno do oceny przewidywanej, jak i wyższej.*
- *Uczeń był obecny na wszystkich obowiązkowych formach sprawdzania wiedzy, czyli: pisał wszystkie sprawdziany, kartkówki, testy i inne prace pisemne lub odpowiadał ustnie i otrzymał z nich ocenę. W przypadku nieobecności, uczeń napisał/wykonał zaległą pracę w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Brak zaliczenia którejkolwiek z form sprawdzania wiedzy może być podstawą do odmowy.*
- *Uzyskiwane przez niego niesatysfakcjonujące go oceny były poprawiane w terminie. Nie dopuszcza się pisania zaległego sprawdzianu/testu/itp. lub poprawiania oceny po terminie, pod koniec okresu, po uzyskaniu informacji o przewidywanej ocenie*
- *Prowadzi zeszyt i regularnie odrabia zadawane zadania domowe.*

Tryb otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych

- 1. Po otrzymaniu informacji o przewidywanej ocenie uczeń (lub jego rodzic/prawny opiekun) składa nauczycielowi chęć ubiegania się o ocenę wyższą. Nauczyciel sprawdza, czy uczeń spełnia warunki formalne, tj.: brał udział we wszystkich formach sprawdzania wiedzy lub napisał je w wyznaczonym terminie, czy uczeń poprawiał oceny zgodnie z określonym terminem, czy oceny częściowe niejednoznacznie pozwalają określić poziom wiedzy, czy prowadzi regularnie zeszyt, czy odrabiał prace domowe, czy uczeń skorzystał ze wszystkich oferowanych form pomocy np. zajęć dodatkowych.*
- 2. Nauczyciel informuje ucznia o formie sprawdzenia wiedzy (np. test końcoworoczny, wypowiedź ustna). Przekazywana jest informacja o terminie zaliczenia (ustalona indywidualnie, ale przed radą klasyfikacyjną).*
- 3. Uczeń przystępuje do wskazanych przez nauczyciela form sprawdzających wiedzę (np. test, odp. usta). w terminie ustalonym przez nauczyciela.*
- 4. Po sprawdzeniu wiedzy ucznia nauczyciel podejmuje decyzję o ewentualnym podniesieniu oceny.*
- 5. Decyzja jest ostateczna i przekazywana uczniowi i rodzicowi/prawnemu opiekunowi nie później niż w dniu wpisywania do dziennika ocen ostatecznych zgodnie z corocznie opracowywanym harmonogramem.*